

9.7 Lijmen

Materiaallijst

BORSTELS EN PENSELEN :

Gebruik voor elke taak het penseel of de borstel die geschikt is voor de te beschrijven ondergrond..

VEILIGHEIDSHANDSCHOENEN:

Draag handschoenen om elk contact met producten te voorkomen die irriterend zijn voor de huid.

MEETLINT :

De blokkeerknop en het automatisch oprollen zijn zeer praktische opties.

LIJM IN SPIJKOKER :

Dankzij dit systeem is doseren eenvoudig en precies.

SPATEL (INGEKEEPT) + KRABBER

Rechte of ingekeepte spatels, of krabber: kies modellen met een roestvrij blad.

SCHAAR :

Neem een lange en scherpe schaar. Er bestaan modellen voor links- en rechtshandigen.

CUTTER :

Gebruik een metalen liniaal of een T-stuk om recht te kunnen snijden.

AFSCHERMING :

Dankzij wat kleeftband en een plastic zeil hoeft u na de werkzaamheden niet op te ruimen.

VEILIGHEIDSMASKER:

Bepaalde producten geven toxische dampen af: draag tijdens het werken een masker.

LIJMKNECHTEN :

Er bestaan modellen van 150 tot 1 000 mm.

Soorten lijm

ONDERSCHEID :

In het algemeen wordt lijm in twee grote groepen ingedeeld: lijm die volgens een fysiek proces droogt en lijm die volgens een chemisch proces droogt. In de groep die volgens een fysiek proces droogt, wordt een onderscheid gemaakt tussen lijm op basis van oplosmiddelen en dispersielijm. Fysiek drogen betekent dat de vochtigheid in de lijm verdampt zodat de lijm droogt. Chemisch drogen betekent dat er een chemische reactie tussen de chemische bestanddelen plaatsvindt. Wanneer de chemische elementen niet met elkaar in contact komen, zullen zij geen enkele reactie veroorzaken.

FYSIEK PROCES :

De lijm wordt hard door verdamping. Het bindmiddel is ofwel een hars ofwel een rubber. De kleefmaterialen worden in een oplosmiddel of in een dispersieoplossing opgelost zodat zij in een vloeibare staat kunnen verwerkt worden. Deze groep omvat lijmen op basis van water en contactlijm.

LIJM OP BASIS VAN HARS :

In dit geval moet één van de te lijmen oppervlakken poreus zijn. U brengt de lijm op één van de twee oppervlakken aan en drukt beide gedurende een bepaalde tijd tegen elkaar aan. De hechting geschiedt niet onmiddellijk en u kan beide delen dus nog verplaatsen. Bepaalde lijmen voor hard PVC zijn hiervan een voorbeeld.

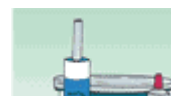

CHEMISCH PROCES:

Lijm met één component en lijm met twee componenten worden op een chemische wijze hard. Lijm met één component wordt bijvoorbeeld hard dankzij de ultraviolette straling of de vochtigheid van de omgeving. Bij tweecomponentenlijm zorgt het chemische hardingsmiddel voor het harden.

HOE DE JUISTE LIJM KIEZEN?

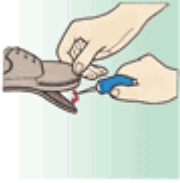
Bij de meeste werkzaamheden wordt de keuze van de lijm bepaald door de uit te voeren werkzaamheden (b.v. lijm voor tegels, voor vloerbekleding, voor hout, voor textiel, enz.). Er

Bescherm uw schoenen met een zachte en propere vod voordat u met de lijm begint te werken. Eventuele sporen van lijm ijd onmiddellijk afvegen. Dek het werkblad af met kranten.

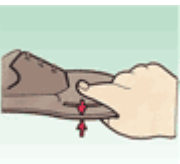
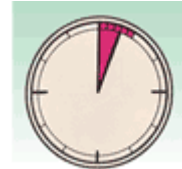

AANBRENGEN :

Breng een gelijke hoeveelheid lijm op de twee oppervlakken aan. Lichtjes op beide delen drukken en ze opnieuw van elkaar scheiden.

DROGEN :

Wacht 5 minuten tot de twee verlijmde delen droog zijn. Raak deze met een vinger aan: de lijm moet droog aanvoelen.

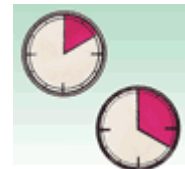

VASTDRUKKEN :

Druk dan stevig en gelijkmatig op de twee delen. Maak dat u overal drukt waar u lijm aangebracht heeft. Verwijder eventuele resten van lijm aan de randen.

FINAAL DROGEN :

Laat 10 tot 20 minuten drogen. De lijm is nu droog. U mag uw schoenen opnieuw aandoen.

Snellijmen

TWEECOMPONENTENLIJM :

Hier zijn de lijm en het hardings-middel apart verpakt en moeten zij vóór het gebruik gemengd worden. B.v.: lijmen op basis van epoxyhars, PU-tweecomponentenlijm en lijmen met resor-cinol. De laatstgenoemde zijn de sterkste houtlijmen: zij kunnen een sterke belasting aan en zijn bestand tegen kokend water en weer en wind.

TOEPASSINGEN :

Alle tweecomponentenlijmen hebben een zeer grote hecht-capaciteit en kunnen voor verschillende verlijmingen gebruikt worden. Ze zijn duurder dan gewone lijm en worden over het algemeen enkel voor herstellingen en kleine verlijmingen gebruikt.

GEBRUIK :

Meng de twee componenten op een palet of rechtstreeks op de te verlijmen oppervlakken (verhouding van 1:1). In de meeste gevallen worden twee componenten in een speciale verpakking met doseerder aangeboden zodat precies dezelfde hoeveelheid van de twee producten kan aangebracht worden. Gebruik de lijm onmiddellijk want deze wordt snel hard.

EPOXYLIJMEN :

Epoxylijmen zijn een soort van tweecomponentenlijm. De droogtijd bedraagt maximaal twee uur. Van belang tijdens het verlijmen is dat u een fijne laag lijm op de te verlijmen delen aanbrengt en dat u deze lichtjes tegen elkaar drukt. Wanneer u te hard drukt, vermindert de hechting.

AFSLUITEN :

Zorg ervoor dat u uw lijmspuit afsluit met het uiteinde dat bij de verpakking zit. Hou de 2

componenten zo gescheiden om verharding te voorkomen.

Snellijmen

SNELLIJM :

Er bestaat een gamma lijmen voor alle toepassingen, meestal onder de naam «superlijm, minuutlijm, universele lijm». De laatstege-noemde dienen om allerlei materialen snel te verlijmen. Eén enkele druppel op één van de twee oppervlakken volstaat voor de assemblage.

VERLIJMEN :

Eén druppel lijm op één van de te verlijmen oppervlakken aanbrengen. Er hoeft geen lijm vlakbij de breuklijn aangebracht te worden.

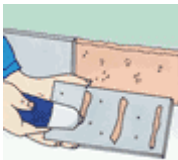

GEBRUIK VASTDRUKKEN :

Plaats het te lijmen stuk op het afgebroken gedeelte. Druk stevig aan gedurende 20 seconden. Veeg eventuele lijmresten na het drogen weg met aceton (doe een test op een verborgen gedeelte om eventuele beschadiging door het oplosmiddel na te gaan).

LIJMEN VOOR SOEPELE PLASTICS :

Deze lijmen zijn geschikt voor soepele PVC: b.v. voor boeien, opblaasbare boten...Breng lijm op de twee delen aan. Scheidt ze van elkaar, laat de lijm drogen en druk ze tegen elkaar. Wacht 15 minuten vooraleer het gelijmde voorwerp te gebruiken.

POLYURETHAANLIJM :

Polyurethaanlijm wordt op dezelfde wijze gebruikt als epoxylijm. Is bijzonder goed geschikt voor grotere bouwwerkzaamheden zoals bevestigingen op beton, steen en metaal.

Andere snellijmen

SCHROEFDRAADLIJM:

De bevestiging van moeren en bouten stelt soms problemen. Deze moeten dan voorlopig vastgemaakt worden opdat de assemblages niet zouden loskomen als gevolg van nefaste trillingen. Breng een druppel op de schroefdraad aan en span aan. Eenmaal droog zal de assemblage niet meer kunnen bewegen.

LIJMEN VOOR HARDE PLASTICS :

Deze lijmen dienen speciaal voor alle soorten hard plastic zoals ABS' Zij vormen een voeg tussen de 2 dragers die de hechting mogelijk maakt.

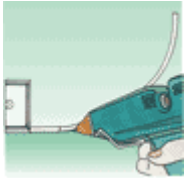

WARMHARDENDE LIJMEN :

Warmhardende lijmen zijn geschikt voor het bevestigen van allerlei materialen. Zij zijn handig in gebruik omdat er geen droogtijd nodig is. Eenmaal afgekoeld is de assemblage verlijmd.

WARMHARDENDE LIJMEN :

Met deze lijmen kan u papier, karton, leder, hout' verlijmen. Ook het verlijmen van tegels is mogelijk. Er bestaan decoratieve lijmen in verschillende kleuren waarmee de vormgeving van voorwerpen kan veranderd worden.

WARMHARDENDE LIJMEN :

U kan deze lijmen ook gebruiken voor het verlijmen van kabels: kabelhaken zijn niet meer nodig. Dit is praktisch ingeval van muren van gipsplaat waarin geen haken kunnen vastge-maakt worden. Dé lijm bij uitstek voor de doe-het- zelver.

Montagelijmen

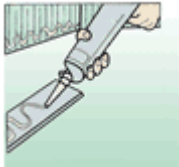

MONTAGELIJMEN :

De meeste montagelijmen zorgen niet alleen voor de verlijming maar ook voor een opvulling omdat zij een grote hoeveelheid aan vaste stoffen bevatten. Daarom zijn zij geschikt voor ongelijke dragers. Zij worden hard door de verdamping van het oplos-middel.

MONTAGELIJMEN :

Witte houtlijm is niet geschikt voor het verlijmen van platte delen (twee latten aan elkaar lijmen bijvoorbeeld). In dat geval moet u veeleer een montagelijm gebruiken. De te assembleren delen moeten tijdens het volledige hardingsproces tegen elkaar gedrukt blijven door middel van een lijmkleem.

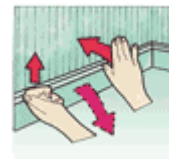

AANBRENGEN :

Breng met de lijmpistool een streep lijm op het te verlijmen deel en op de drager aan. Het heeft geen zin om het volledige oppervlak te lijmen.

VASTDRUKKEN :

Druk het te verlijmen deel vast op de drager. Goed op het volledige oppervlak drukken opdat de lijm zich volledig tussen de drager en het te verlijmen deel zou verspreiden.

BEVESTIGING :

Voor meer stevigheid gebruikt u een houtlijm en drukt u de twee elementen met een hamer tegen elkaar. De bevestiging is compleet na een droogtijd van één uur.

Lijmen en vloerbedekking

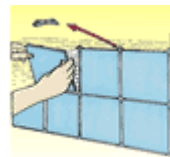

LIJM VOOR TEGELS :

Lijm voor tegels wordt vaak in de vorm van een gebruiksklare pasta verkocht. Wordt op een effen onder-grond aangebracht (b.v. plaaster). De lijm wordt met behulp van een lijmkam op de tegels aangebracht. Voorzie een droogtijd zoals aangegeven op de verpakking.

LIJM OP DE TEGELS AANBRENGEN :

De lijm moet in regelmatige horizontale stroken op de ondergrond uitgesmeerd worden. Dit geschiedt met behulp van een speciale spatel waarvan de vertanding de dikte van de laag lijm bepa. Van zodra u de lijm aangebracht heeft, plaatst u de eerste tegel in het lood (met behulp van een schietlood).

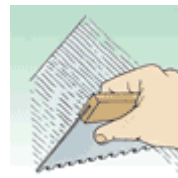

PARKETLIJM :

Er bestaan twee soorten parketlijm. Parketlijm met water en zonder oplosmiddel is geschikt voor allerlei soorten parket van zacht hout. Voor parket van hard hout kan u beter parketlijm op basis van alcohol gebruiken. Deze heeft een hoger penetratievermogen.

LIJMEN VOOR VLOERBEDEKKINGEN :

Een op de vloer gelijmde bedekking is met deze vloer verbonden; deze moet dus perfect effen zijn. Ingeval van verhuizen bijvoorbeeld zal de bedekking moeilijk verwijderd kunnen worden tenzij wanneer u voorzorgen heeft genomen door een verwijderbare lijm te gebruiken om het vast tapijt te plaatsen.

PLAATSING :

Plaats het vast tapijt of vinyl op de vloer en strijk eventuele plooien glad. Sla de helft om en breng op dit oppervlak lijm aan met behulp van een ingekeepte spatel (of een rol met lange steel voor verwijderbare lijm). Leg het vast tapijt op de lijm en gebruik daarbij beide handen.

Muurlijmen

LIJMEN VOOR GLASVEZEL:

Voor muurbekledingen (vinyl, textiel en glasvezel) spreidt u een gebruiksklare vloeibare lijm op de muur uit (met behulp van een ingekeepte spatel of een rol).

HET PLAATSEN

Breng de baan tegen de muur aan. Verwijder de luchtballen onder het papier door met de marouflageborstel van boven naar beneden en van het midden naar de randen te wrijven. De volgende banen op dezelfde wijze aanbrengen. De banen best rand tegen rand aanbrengen, dus zonder overlapping (scherpe randen).

PASTALIJMEN

Plafondtegels in polystyreen worden met een speciale polystyreenlijm verlijmd. Een beetje lijm op de 4 hoeken en in het midden van de tegel aanbrengen of lijm op het hele oppervlak van de tegel aanbrengen met een spatel met grote vertanding. Dergelijke pastalijmen zijn enkel geschikt voor poreuze oppervlakken zoals hout of gipsplaten.

HOUTBLOK

Om lelijke vingerafdrukken op de tegel te voorkomen, raden wij u aan om deze met de handpalm (dus niet met de vingers) op 2-3 cm van het verlijmde oppervlak en de gewenste plek te plaatsen en dan naar zijn definitieve plaats te verschuiven. De tegel dan precies vastdrukken, bij voorkeur met behulp van een houtblok.

WITTE HOUTLIJM

Een typisch voorbeeld van dispersielijm is gewone witte houtlijm die geschikt is voor verlijmingen binnenshuis die niet of weinig in contact komen met water. Een te droge omgeving is echter ook niet gunstig: in dat geval gaat de lijm barsten.

Algemene tips

ADHESIE EN COHESIE :

De lijm dient enerzijds goed aan de te verlijmen materialen te kleven (adhesie) en ander-zijds redelijk sterk te zijn (cohesie).

Voor een goede adhesie kan u op de volgende wijze tewerk gaan:

- de ondergrond op voorhand goed schoonmaken (geldt voor alle lijmen)
- de ondergrond nat maken (beton, poreuze materialen)
- het hechtingsoppervlak vergroten door de ondergrond te schuren of ruw te maken (PVC, metaal, eikenhout bijvoorbeeld)
- de gepaste lijm kiezen (houtlijm, waterbestendige lijm, metaallijm, enz.)
- zorgvuldig mengen (voor tweecomponentenlijm).

OP VOORHAND :

Lees ijd eerst de gebruiks-aanwijzing op de verpakking van de lijm. Te weinig lijm aanbrengen leidt tot een slechte hechting en teveel lijm is ook niet goed omdat de droogtijd dan te lang duurt. Bij bepaalde lijmen moet u deze direct vanuit de tube aanbrengen, voor andere heeft u een spatel nodig.

AAN HET EINDE VAN DE WERKZAAMHEDEN :

Overtollige en uitlopende lijm moet u direct verwijderen wanneer deze nog zacht is. De spatel of de kam dient ijd onmiddellijk schoonge-maakt te worden. Zorg ervoor dat de tubes en potten na gebruik ijd goed afgesloten worden, zoniet kan de inhoud hard worden. Tubes moeten ijd rechtop bewaard worden, anders zal de lijm de opening blokkeren.